

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Vzdelávací program:

INOVAČNÉ VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV ŠKÔL V OBLASTI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA DETÍ Z MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT

Názov záverečnej prezentácie:

Možnosti pedagogickej intervencie pri rozvíjaní osobnosti dieťaťa a pri príprave dieťaťa
z MRK na vstup na primárne vzdelávanie

.....

Meno a priezvisko frekventanta:

Viktória Boján

.....

Názov skupiny:

MRK__INV__BB__004

.....

Pracovisko:

Materská škola Hodejov

.....

Rok: 2014

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095

Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Pedagogickú intervenciu chápeme ako „opatrenia smerujúce k optimalizácii priebehu vývinu, prípadne s cieľom odstrániť či zmierniť už prejavujúce sa vývinové odchýlky. Možno do nej včleniť individualizovane poňatú výchovu i konkrétne pedagogické postupy.“ (Valentová, L., 2001, s. 228).

V súčasnej dobe vypracovali také stimulačné programy, ktoré prispievajú k úspešnému štartu v primárnom vzdelávaní a pedagóg predprimárneho vzdelávania ich môže bežne využívať vo svojej praxi s deťmi z MRK.

Programy sú nasledovné:

1. Rozvoj grafomotoriky a podpora písania ,
2. Stimulačno – obohacujúci program KO – SE – TO pre materské školy,
3. Stimulačný program vývinu reči,
4. Stimulačný program prevencie porúch učenia sa detí predškolského veku,
5. Logopedická prevencia v materskej škole.

Tieto programy môžu mať charakter preventívny ale aj intervenčný.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Rozvoj grafomotiriky a podpora písania

Dieťa predškolského veku musí zvládnuť určité predčitateľské zručnosti a návyky:

- koordinovať pohybom očí a ruky zľava doprava a zhora dole,
- držať písací nástroj tromi prstami,
- správne sedieť,
- sústrediť sa a zotrvať pri písacej činnosti potrebné dlhý čas.

Riadené učenie má integrovať celý komplex rozvíjajúcich aktivít:

1. Aktivita na posilňovanie svalov a svalových skupín celého tela, na zdokonaľovanie základných pohybových schopností.
2. Aktivity na rozvoj daktilne-kinestetického vnímania.
3. Aktivity na koordináciu jemnej motoriky a zmyslového vnímania.
4. Činnosti rozvíjajúce grafické schopnosti v kreslení a počiatočnom písaní, znázorňovanie rôznych grafických tvarov i zaznamenávanie vlastných výpovedí a myšlienok.
5. Činnosti zdokonaľujúce artikulačnú obratnosť (Lipnická, M., 2007).

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

AKTIVITA - PLODY JESENE

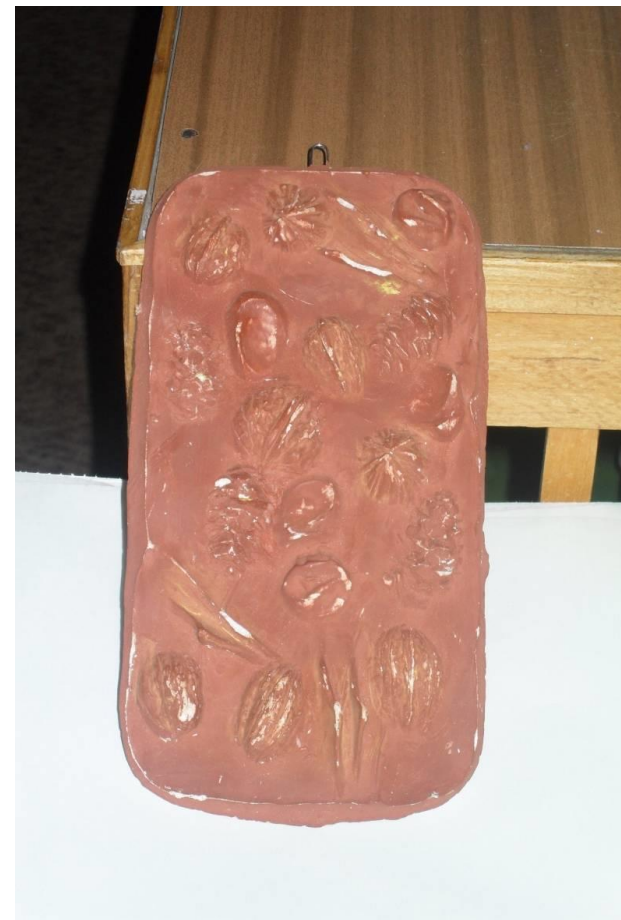
Cieľ: vedieť zámerne ovládať svoju pozornosť, manipulácia s prírodninami, zamerané na motoriku zraku a koordináciu rúk

Úloha: utvárať reliéf odtlačaním predmetov /rôzne plody/ na uhladenú plochu plastelíny, sadrou naplniť tácku a vzniknutý obraz pokryť technicky dokonalejšou maľbou

Forma: individuálna, skupinová

Výtvarná technika: modelovanie, práca so sadrou, maľovanie

Postup: s plastelíny vytvoriť placku, upraviť jej tvar na papierovú tácku, s pomocou jesenných plodov urobiť odtlačky do plastelíny. Pripraviť sadru: pridať vodu a lepidlo, zmiešať na potrebnú hustotu, naliať to na plastelínu. Keď to uschne, odstrániť papierovú tácku a vzniknutý obraz vymaľovať temperovou farbou. Keď to uschne, pomocou papierových vreckoviek odstrániť zbytočnú vrstvu farby.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

AKTIVITA - NAŠA KOMORA

Cieľ: vedieť zámerne viesť línie podľa určeného smeru - horizontálne, vertikálne a diagonálne

Úloha: správne používať pečiatku, samostatne, čisto nalepovať papier na podložku, správne vyfarbiť odtlačok pečiatky, vymalovávať pokl'ačiačky, správne strihať, robiť odtlačok dlane

Forma: individuálna, skupinová

Výtvarná technika: papierová koláž

Postup: urobiť odtlačky pečiatok / rôzne druhy ovocia/ na vystrihnuté makety záväracieho pohára, s voskovými farbami vymalovať ovocie a pokryť celú plochu papiera vodovými farbami. Z krepového papiera nalepiť ozdobu na poháriky. Makety nalepiť na veľký formát, na ktorom sú namaľované police. Z odtlačkov dlane urobiť pavúky a myšky, vystrihnúť a nalepiť tiež na regál. Pre pavúkov dotvoriť kresbou /fixkami/ pavučinu.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095

Číslo zmluvy: OPV/27/2013

. Stimulačno – obohacujúci program KO – SE – TO pre materské školy

KO – rozvíja kognitívne, metakognitívne a učebné kompetencie dieťaťa.

Rozvíja zrakové a sluchové vnímanie, pozornosť, pamäť, matematické predstavy, serialitu, intermodalitu, priestorovú orientáciu a reč.

SE – rozvíja emocionálnu, interpersnálne a komunikačné kompetencie dieťaťa. Napr. emocionálne spôsobilosti, kognitívne spôsobilosti, behaviorálne spôsobilosti, emocionálne sebauvedomenie, zvládanie emócií, tvorivé uplatňovanie emócií, empatiu, orientáciu v medziľudských vzťahoch.

TO – rozvíja tvorivosť a tvorivé myslenie dieťaťa. Napr. fantáziu, vizuálnu i sluchovú obrazotvornosť, stimulovať flexibilitu, divergentné myslenie, tvorbu a produkciu nápadov a objavov.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

AKTIVITA – na rozvíjanie kognitívnych, emocionálnych a tvorivých kompetencií KRESLENÉ HÁDANKY

-**Cieľ edukačnej aktivity:** rozvíjať tvorivosť, predstavivosť a fantáziu, upevňovať koncentráciu a pozornosť detí, rozvíjať slovnú zásobu a získavať komunikačné schopnosti

- **Pomôcky:** interaktívna tabuľa

- **Motivácia:** Príbeh ...

- **Expozičná časť:** Kreslíme na tabuľu, aby všetky deti videli. Úloha – Kladieme otázky: Čo by mohlo byť to, čo vidíte na tabuli? Načo sa to môže používať?

- **Fixná časť:** Deti môžu dotvoriť kresby vlastnými nápadmi, alebo vymyslieť súvislosť medzi kresbami.

- **Hodnotiaca časť:** Vyhodnotím deti, pochválím ich. Deti zhodnotia, čo robili, ako sa cítili, či sa im páčilo, čo sa podarilo, alebo čo sa im nedarilo.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Prevenca porúch učenia detí predškolského veku

Predškolská príprava ako prevencia dyslexie – **AKTIVITA – Doplnň slovo**

-Cieľ edukačnej aktivity: doplniť zmysluplné slová do krátkych viet

-Pomôcky: tabuľa, tvrdý papier, fixka, obrázky, papiere s napísaným textom a voľným priestorom na vloženie obrázku, časopis s maľovaným čítaním

-Motivácia: Maľované čítanie si spoločne prečítame, deti postupne ukazujú, kde sa text začína, kde sa končí, ktorým smerom čítame, kde je jeden riadok, kde je jedno slovo, kde má slovo začiatok, koniec. Deti oboznámime s bodkou na konci vety a vysvetlíme im, aký má význam. Hľadáme vety.

-Expozičná časť: Pred tabuľou, kde sú pripravené vety, pokúsime sa spoločne vety doplniť. Prečítam text, každé dieťa si vyberie jeden z pripravených obrázkov. Pomenujú obrázok. Prečítam vetu a robím dlhšiu pauzu tam, kde by malo byť doplnené slovo zobrazené na niektorom z obrázkov. Podľa významu a obsahu čítaného textu deti postupne dopĺňajú obrázky do viet.

-Fixná časť: Opätovne si prečítame všetky vety.

- Hodnotiaca časť: Postupne si zopakujeme všetky jej časti a deti sa k nim vyjadria, aj oni sami zhodnotia vlastnú úspešnosť v aktivite.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095

Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Predškolská príprava ako prevencia dysortografie – **AKTIVITA – SLABIKY**

- **Cieľ edukačnej aktivity:** rozčleniť slovo na slabiky a zaznamenať jeho slabičnú schému
- **Pomôcky:** rôzne obrázky zvierat, predmetov, pre každé dieťa tri, drevené kocky, tabuľa, magnetky, na papieroch napísané slová rôznej dĺžky
- **Motivačná časť:** Pripravené obrázky deti skúsia na základe vizuálneho vnímania vzájomne porovnávať – určia ktoré majú viac písmen. Následne slová prečítame a deti ich slabikujú, vnímajú sluchom, vytlieskajú a počítajú slabiky.
- **Expozičná časť:** Každé dieťa si vyberie tri obrázky a sadne si do kruhu. V strede kruhu sú pripravené farebné kocky. Obrázky si rozložia pred seba a postupne vyslabikuje názov vyobrazeného predmetu alebo javu. Podľa toho koľko slabík má slovo, zoberie počet kociek a poukladá ich na seba nad obrázok. Zaznamená jeho slabičnú schému. Keď majú všetky deti svoju úlohu splnenú, postupne každé svoje slová prezentuje, ostatní kontrolujú.
- **Hodnotiaca časť:** Deti zhodnotia, čo robili, ako sa cítili, či sa im páčilo zostavovanie schém pomocou kociek. Vyjadria svoje návrhy, ako inak zostaviť schému slov.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Rozvoj správnej výslovnosti: Podnecovať u detí schopností, ktoré sú nutné na uvedenie si zvukovej štruktúry reči, artikulačnej obratnosti a výslovnosti. **AKTIVITA – VESELÝ TELEFÓN**

- **Cieľ edukačnej aktivity:** správne artikulovať a zrozumiteľne vyslovovať zvolené slová, aktívne počúvať, identifikovať a vysloviť počuté slovo

- **Pomôcky:** papier a ceruzka, vlna, starý telefón

- **Motivačná časť:** S deťmi vedieme rozhovor na tému telefonovania – ako a na akom princípe funguje drôtový telefónny aparát / prenos zvuku/. Prostredníctvom dramatizácie stvárňujú manipulovanie zo slúchadlom a zadávanie telefónneho čísla. Na zem rozložíme vlny rôznych farieb a rôznej dĺžky. Deti po jednom sa pohybujú od začiatku vlny zvolenej farby po jej koniec v role „správy“ putujúcej od volajúceho k volanému.

- **Expozičná časť:** dýchanie – artikulácia – precvičiť pohybový aparát hovoriť,

Deti sa posadia prípadne postavia v tesnej blízkosti vedľa seba. Prvé z detí je telefonujúci a ostatné deti predstavujú telefónny drôt, na poslednom mieste je príjemca správy. Telefonujúce dieťa pošepká zvolené slovo susediacemu ktoré opätovne pošepká slovo ďalšiemu. Posledné dieťa slovo vysloví nahlas a telefonujúci potvrdí, že odoslal práve takéto slovo. Deti sa vystriedajú.

- **Obmena:** môže sa posilať prostredníctvom telefónu krátka veta, potom krátka správa.

- **Hodnotiaca časť:** deti zhodnotia svoju úspešnosť, zdôvodnia príčinu neúspechu

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Stimulácia vývinu reči

Rozvíja sa slovná zásoba, správna výslovnosť, súvislé vyjadrovanie.

V danej oblasti je potrebné podnecovať schopnosť:

- rozlišovať a používať spisovné slová, rozpoznávať nespisovné a nárečové slová
- popísať obrázok, udalosť, situáciu
- samostatne rozprávať na danú zvolenú tému, zotrvať v téme rozprávania
- používať a rozvíjať si aktívnu slovnú zásobu
- interpretovať, prípadne vytvoriť rozprávku, príbeh s vizuálnou podporou ilustrácií
- chápať a používať nadradené a podradené pojmy s vizuálnou podporou/bez vizuálnej podpory
- tvoriť protiklady /antonymá/ s vizuálnou oporou/bez vizuálnej opory
- tvoriť slová podobného významu /synonymá/
- tvoriť homonymá /slová rovnako znejúce, ale rôzneho významu/

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

AKTIVITA – ČERVENÁ ČIAPOČKA

- Cieľ edukačnej aktivity:** rozvíjať vyjadrovacie schopnosti a dejovú pamäť pri práci s textom rozprávky, dramatizáciou stvárať dej rozprávky
- **Pomôcky:** kniha s rozprávkou, obrázky ktoré zachytávajú postupne celý dej, obrázky jednotlivých postáv, rekvizity k rozprávke, napísané mená postáv
- Motivačná časť:** Ukážem deťom knihu, prečítam rozprávku, rozoberieme si jej dej, dôležité momenty, postavy, ich úlohy.
- **Expozičná časť: Popletené obrázky** – Krátky príbeh o tom, ako rozfúkal vietor strany knihy kde ilustrátor dokreslil obrázky. Rozložím obrázky, na ktorých je vyobrazený dej rozprávky v nesprávnom poradí. Úlohou detí je zoradiť obrázky tak, aby mohli podľa nich rozprávku prerozprávať správne.
- Kto kedy vstupuje do deja:** Opäť máme rozložené obrázky, na ktorých sú vyobrazené rozprávkové postavy. Deti po vzájomnej diskusii majú postavy zoradiť do správneho poradia.
- Postavy z rozprávky:** Deti ku každému obrázku priradia aj písomný zápis slova. Vymyslia aj nejakú vlastnosť k postavám. Potom slovo vyslabikujú, rozčlenia na hlásky, vyhládajú a určia prvé a posledné písmeno, slová vzájomne porovnávajú.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Fixačná časť: Deti si rozdelia medzi sebou roly, spoločne si pripravíme rekvizity ku scénkam a deti si prostredníctvom dramatizácie zahrajú rozprávku.

Hodnotiaca časť: Postupne si zopakujeme všetky jej časti a deti sa k nim vyjadria, aj oni sami zhodnotia vlastnú úspešnosť – čo sa im páčilo, v čom boli dobré, čo sa im nedarilo, či to bolo ťažké, atď.

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130095 Číslo zmluvy: OPV/27/2013

Použitie bibliografické odkazy:

Oriešková, J., Lučivjanská, M. 2014. Predčitateľská gramotnosť – námety, aktivity. Bratislava: Raabe, 2014. ISBN 978-80-8140-110-7

Šimová, G., Dargová, J. 2001. Tvorivé dieťa predškolského veku. Prešov: Rokus, 2001. ISBN 80-89055-11-7

Lipnická, M., Sobinkovičová, E., 2014. Podnetné prostredie v materskej škole ako podpora rozvíjania osobnosti detí z marginalizovaných rómskych komunít. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum, 2014. ISBN 978-80-565-0264-8

- Ďakujem za pozornosť
- bojan.viktoria@zoznam.sk